

Valtuustoaloite Kuhmoisten historian III-osasta / Avoin Kuhmoinen

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 260

Valmistelija	Va. kunnanjohtaja, puh. 040 091 5660 Avoin Kuhmoinen -valtuustoryhmä teki valtuuston kokouksessa 13.10.2025 aloitteen ”Kuhmoisten Historia osa III”. Aloite on liitteenä 7.
Esittelijä	Va. kunnanjohtaja Sanna Luukkanen
Ehdotus	Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa saatetuksi ja päättää lähettää sen sivistystoimeen valmisteltavaksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta 19.02.2026 § 9
148/00.01.03/2025

Valmistelija	Sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402 Kuhmoisten kunnan paikallishistoriaa on kirjoitettu paitsi vuonna 1965 ja 2000 julkaistuihin teoksiin <i>Kuhmoisten historia</i> ja <i>Kuhmoisten historia 2</i> myös useisiin kotiseutukirjoihin kuten – <i>Ikkuna menneeseen: Entisajan elämää Kuhmoisten Pihlajakoskella</i> (2019), – <i>Elämänmenoa Kuhmoisissa: itsenäinen kunta 150 vuotta</i> (2018), – <i>Harmoinen: Kuhmoisten kylistä ensimmäinen</i> (2013), – <i>Kirkonkylästä kaskimaille: asutushistoriaa ja arkielämää Kuhmoisten Kissakulmalta ja Poikkijärveltä</i> (2014), – <i>Kuhmoisten Sappeen kylän vaihteita (1981-82)</i>, – <i>Kylä nimeltä Kylämä</i> (2002), – <i>Puukkoinen: kylä Isojärven koskireitillä</i> (2019), – <i>Päijälä: kylä Hämeessä</i> (1989). Kylien historiikit tai kotiseutukirjat tallentavat omalta osaltaan kotiseudun elämää, folklorea, kulttuuria, henkilökuvia ja asukkaiden muistoja jopa lähelle nykypäivää. Niissä on tallennettuna merkittävä tausta-aineisto historian tutkijalle. Kuhmoisten historiateosten ajallinen laajuus kattaa esihistorialliselta ajalta vuoteen 1920 ja toinen osa vuodet 1917-1973. Toisen osan kirjoittaja historian dosentti Ossi Viita on paikallishistorioitten kokoamiseen erikoistunut tietokirjailija. Hänen näkemyksenä Kuhmoisten historian kolmannen osan kokoamisesta on seuraava:
--------------	---

”Kuhmoisten historian toinen osa päättyi vuoteen 1973, jolloin Kuhmoinen teki päätöksen siirtyä Päijät-Hämeen maakunnasta Keski-Suomen maakuntaan ja lääniin. Kuhmoisten historian III osa alkaisi näin vuodesta 1974 ja päättyisi toista osaa vastaavalla loogisuudella vuoteen 2020, kun vuodesta 2021 alkaen Kuhmoinen on kuulunut Pirkanmaan liittoon.

Tämä historian kolmannen osan rajausta asettaa haasteita. Paikallishistoriatutkimuksessa on perusteltua saada tutkittaviin asioihin riittävää ajallista etäisyyttä, jotta osataan valita tutkimuskohteet sekä tehdä aineistosta johtopäätöksiä ja tulkintoja. Ajallista etäisyyttä tulisi olla vähintään 10–15 vuotta. Tähän ajalliseen etäisyyteen perustuen Kuhmoisten historian kolmannen osan aloittaminen ei ole vielä ajankohtaista.

Harkintaa Kuhmoisten historian III osan toteuttamisen ajankohtaan tarvitaan, koska kustannukset ovat merkittävät. Käsikirjoituksen kulut sivumäärästä ja kirjoittajan / kirjoittajien pätevyydestä riippuen ovat arviolta noin 85 000 (320 sivua) – 127 000 euroa (480 sivua). Historiatoimikunnan työhön ja käsikirjoituksen ulkopuoliseen tarkastukseen tulisi varata vähintään 10 000 euroa. Käsikirjoituksen toimitustyö kirjaksi (kuvatoimitus, taitto ja paino) maksaa tällä hetkellä sivu- ja painomäärästä riippuen 15 000–20 000 euroa. Hankkeen kokonaiskustannukset asettuvat arviolta 110 000–157 000 euron väliin.”

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho
Ehdotus	Sivistyslautakunta merkitsee aloitteen tietoonsa saatetuksi ja päättää esittää kunnanhallitukselle, että aikajänne Kuhmoisten historian kolmannen osan kirjoittamiselle on vielä liian lyhyt.
Päätös	Päätettiin ehdotuksen mukaan.